

(Zo série *Základné učenia biblickej viery*.)

V rôznej historickej dobe a rôznej kultúre ten istý pojem, aj keď má stále rovnaký základný obsah, často nadobúda iný významový odtieň. Keď čítame historické spisy, toto je potrebné mať na pamäti.

V tomto článku sa z takéhoto pohľadu budeme venovať pojmom *viera* a *veriť* ako boli chápané v starozmluvnom židovstve a predovšetkým v tom, čomu sa hovorí "rabínske židovstvo", alebo "rabínsky postoj", či "rabínske učenie". Porozumenie tomuto pomôže, aspoň v niečom, pochopiť správanie sa Židov (hlavne ich vodcov) v dobe prítomnosti Božieho Syna, Ježiša Krista, počas jeho pobytu v tele tu na Zemi. Ďalšia časť článku je spracovaná s použitím publikácie [

[11](#)

], hesiel VI: 199-202.

Obsahové zameranie židovského chápania pojmu *viera* poukazuje na pojmy: *dôvera, vernosť, poslušnosť, nádej, očakávanie*

. V rabínskej literatúre sa

viera

chápe jednostranne ako poslušnosť zákonu. Tu podstatným znakom viery je "pokladať niečo za pravdu". Pôvodným predmetom tohto pokladania za pravdu je Božie slovo a Božie zaslúbenia. V pohanskom prostredí mnohobožstva toto vyznanie viery v Boha (v Boha Abraháma, Izáka, Jakoba) sa stáva monoteistickým vyznaním.

Aj keď pojem viery v židovstve má rovnaký obsah ako v SZ, existuje aj veľký rozdiel. V dôsledku kanonizovania tradície nadobúda poslušná viera a vernosť charakter poslušnosti voči zákonu (predovšetkým v zmysle jeho rabínskeho výkladu – pozri Matúš 5.-7. kapitola) a už nie voči Božiemu konaniu v histórii Izraela a ani nie dôvera v Božie zaslúbené konanie do budúcnosti. Význam a odkaz minulých dejín národa sa obmedzuje akoby už iba to, že Židom dáva vedomie, že patria k povolanému, vyvolenému národu (pozri napr. Rímskym 2:17-3:3, 11:1-32). Prítomnosť už nedokáže viesť živým spôsobom dopredu dejiny a ich tradíciu, už len sprostredkúva kanonizovanú tradíciu. Kódex Písma sa chápa ako bezčasová prítomnosť a osvojujú si ho a interpretujú ho teologicko-právnym štúdiom. Chýba hľadanie osobného vzťahu s Bohom. Viera stráca charakter aktuálneho rozhodovania v dejinnej situácii. Božie konanie sa v predstavách ľudí obmedzuje na historické dianie v minulosti.

Veriaca poslušnosť voči zákonu vedie k viere voči litere a k počítaniu so zásluhami. Pod milosťou sa rozumie už len zhovievavosť voči jednotlivým priestupkom. "Spravodlivý" nepotrebuje milosť, on stojí na svojich vlastných zásluhách. Viera sa popri skutkoch vlastne tiež požaduje, ale viera sama sa chápe ako zásluha.

Vytvorené dňa: 26. 1. 2015

Upravené dňa: 26. 1. 2015